

УДК 377.091.12.011.3-051:[37.041:004.9]
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2026-114-16>

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОРОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Саратовський Владислав Сергійович,
здобувач третього рівня вищої освіти
*Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди*
v.saratovskyi1992@gmail.com
orcid.org/0009-0004-4264-1604

В оглядовій статті обґрунтовано актуальність підвищення ефективності самоосвітньої діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників. **Метою статті** є теоретичний аналіз та узагальнення цифрових технологій у професійному саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти. **Методи:** теоретичний аналіз наукових джерел, систематизація та узагальнення матеріалів. **Результати.** Установлено потенціал цифрових ресурсів як інструменту розвитку професійних компетентностей викладачів та стимулювання інноваційної діяльності в закладах освіти. З'ясовано, що цифрові технології відіграють ключову роль у забезпеченні доступності, гнучкості та персоналізації процесів професійного саморозвитку викладачів у сучасному освітньо-цифровому середовищі. Рівень цифрової грамотності та володіння інструментами цифрової діяльності виступає визначальним чинником ефективного професійного зростання й підвищення конкурентоспроможності викладачів закладів фахової передвищої освіти. Пропонується створювати авторські онлайн-спільноти як інноваційний засіб професійного саморозвитку викладачів, який поєднує цифрові платформи та традиційні методи підвищення кваліфікації і забезпечує ефективний обмін досвідом, постійну професійну підтримку та стійкий розвиток компетентностей викладачів. Установлено, що найбільш результативним підходом до посилення професійного саморозвитку викладачів є інтеграція наявних методів у нову альтернативну модель, здатну підвищити ефективність або частково замінити традиційні системи підвищення кваліфікації. Акцентовано увагу на етичних і правових ризиках використання цифрових технологій у професійній діяльності викладачів, зокрема щодо захисту персональних даних, збереження інтелектуальної власності, інформованої згоди та прозорості отриманих даних. Обґрунтовано, що збереження цифрової нерівності, пов'язаної з обмеженим доступом до технічних ресурсів і стабільного Інтернет-з'єднання в умовах воєнного стану, створює ризики поглиблення освітнього дисбалансу за умов обов'язкового впровадження цифрових практик у діяльність викладачів. **Висновки.** Теоретичне узагальнення наукового підґрунтя для обґрунтованого прогнозування тенденцій професійного саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти.

Ключові слова: викладач, неперервна освіта, підвищення кваліфікації, професійний саморозвиток, самоосвіта, цифрові технології.

DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF LECTURERS PROFESSIONAL PRE-HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Saratovsky Vladislav Serhiyovych,
Third-Level Higher Education Postgraduate Student
Kharkiv National Pedagogical University named after G. S. Skovoroda,
v.saratovskyi1992@gmail.com
orcid.org/0009-0004-4264-1604

This review article demonstrates the relevance of enhancing the effectiveness of self-directed learning among academic and teaching staff. **The purpose** of the article is to provide a theoretical analysis and overview of digital technologies in the professional self-development of teachers at pre-higher vocational education institutions. **Methods:** theoretical analysis of academic sources, systematisation and synthesis of materials. **Results.** Identification of the potential of digital resources as a tool for developing teachers' professional competences and stimulating innovative activity in educational institutions. The relevance of the study is justified by the need to improve the effectiveness of self-education activities of scientific, pedagogical and teaching staff. The potential of digital resources as a tool for developing the professional competencies of lecturers and stimulating innovative activities in educational institutions has been identified. It has been established that digital technologies play a key role in ensuring the accessibility, flexibility and personalisation of professional self-development processes for lecturers in today's educational and digital environment. The

level of digital literacy and proficiency in digital tools is a determining factor in the effective professional growth and increased competitiveness of lecturers professional pre-higher education institutions. It is proposed to create author online communities as an innovative means of professional self-development for lecturers, combining digital platforms and traditional methods of professional development, and ensuring effective exchange of experience, ongoing professional support and sustainable development of lecturers' competencies. It has been established that the most effective approach to enhancing the professional self-development of lecturers is to integrate existing methods into a new alternative model capable of improving the effectiveness or partially replacing traditional professional development systems. Emphasis is placed on the ethical and legal risks of using digital technologies in the professional activities of lecturers, in particular with regard to the protection of personal data, ensuring privacy, informed consent and transparency of the data obtained. It is justified that the preservation of digital inequality associated with limited access to technical resources and stable Internet connection in conditions of martial law creates risks of deepening educational imbalance in conditions of mandatory implementation of digital practices in the professional activities of lecturers. **Conclusions.** A theoretical synthesis of the scientific basis for the informed forecasting of trends in the professional self-development of teachers at pre-higher vocational education institutions.

Keywords: lecturer, lifelong education, professional advancement, professional self-development, self-education, digital technologies.

Вступ. Суспільство в умовах глобалізації характеризується стрімким розвитком цифрових технологій, який спричиняє значні зміни в освіті. Фахова передвища освіта як один із важливих складників формування особистості здобувачів освіти не може ігнорувати вимоги глобалізації, що наголошують на важливості навичок цифрової грамотності. Від викладачів як організаторів освітнього процесу очікується підвищення їхньої професійної компетентності у зв'язку з викликами цифрової епохи. У цьому контексті викладачі повинні не лише володіти предметними та психолого-педагогічними знаннями, а й бути здатними розвивати знання та навички в галузі цифрових технологій для підтримки більш ефективного, інтерактивного та релевантного освітнього процесу.

Мета статті – теоретично проаналізувати й узагальнити значення цифрових технологій у професійному саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти.

Теоретичне обґрунтування проблеми. У нашу епоху професійний розвиток і саморозвиток є, безумовно, важливими компонентами вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців у закладах фахової передвищої освіти. Знання, навички, компетенції, які необхідні для оптимального викладання, не можуть бути повністю розвинені без розуміння ролі навчання впродовж життя.

В умовах швидкої цифрової трансформації суспільства активно розвиваються та вдосконалюються різноманітні цифрові технології, з'являються нові сервіси й інструменти для сфери освіти, тому актуальним є системний аналіз їхнього потенціалу для підтримки самоосвіти і саморозвитку викладачів.

Питання якості викладання навчальних дисциплін, підвищення професійної компетентності викладачів засобами цифрових технологій, технологіями штучного інтелекту знаходимо у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як: Н. Ничкало та ін. (2022;

2025), А. Павленко (2021), Т. Потапчук, І. Пукас та Т. Серман (2022), О. Саган та В. Блах (2025), М. Умрик, Н. Морзе та Є. Смирнова-Трибульська (2023), N. M. Klemse (2024) та ін.

Н. Ничкало, Н. Муранова та О. Волярська (2022) досліджують проблему професійного розвитку викладачів. Дослідниці доводять, що реалізація такого складника професійної компетентності, як організоване набуття додаткових професійних знань і навичок, спрямоване на професійний розвиток науково-педагогічних працівників в інформаційному суспільстві.

Вітчизняні науковці наголошують, що для сучасного викладача технології штучного інтелекту стали невід'ємним складником його професійного розвитку і самоосвіти. Їх запровадження трансформує зміст і форми професійної діяльності, розширює можливості науково-педагогічної діяльності (Умрик, Морзе, Смирнова-Трибульська, 2025). Отже, будь-яка сучасна професія може бути суттєво підсилена завдяки цілеспрямованому використанню технологій штучного інтелекту.

Т. Потапчук, І. Пукас та Т. Серман (2022) відзначають, що використання цифрових технологій у процесі викладання навчальних дисциплін нині є одним з актуальних питань освіти. Дослідники наголошують, що актуальність і доцільність запровадження цифрових технологій у професійну діяльність професорсько-викладацького складу зумовлені трансформацією суспільства та зростанням вимог до якості підготовки майбутніх фахівців.

В оглядовій статті А. Самко (2023) висвітлено проблему організації самоосвітньої діяльності викладачів і науковців закладів вищої освіти засобами цифрових технологій.

Зарубіжні дослідники (Klemse, 2024; Nykvist, & Mukherjee, 2016) зазначають, що нині важливо розмежовувати модель професійного розвитку в нецифровому (особистому) середовищі з моделлю професійного саморозвитку викладачів у цифровому середовищі. Таке

розмежування дає змогу цілеспрямовано добирати педагогічні інструменти, що безпосередньо впливають на підвищення якості освітнього процесу. Усвідомлене поєднання обох моделей сприяє зростанню професійної компетентності викладачів і, відповідно, забезпечує більш високі результати навчання здобувачів освіти. Погоджуємося з дослідниками, що неперервне професійне вдосконалення викладачів засобами сучасних технологій у цифровому середовищі має вирішальне значення для якості освіти.

Разом із тим проблема впровадження цифрових технологій у професійний саморозвиток викладачів закладів фахової передвищої освіти, її належне представлення у змісті підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників нині потребує детального вивчення.

Методологія та методи. Методологічне підґрунтя становлять системний і компетентнісний підходи, порівняльний огляд наукових джерел. У дослідженні використовувався описовий якісний метод (Creswell, 2018), який вивчає явища в даній галузі відповідно до контексту. Також застосовано методи аналізу, узагальнення, систематизації наукової інформації.

Результати та дискусії. Цифрова трансформація освіти починається з педагогів, оскільки саме вони виступають провідними носіями інновацій в освітньому процесі. Викладачі, науковці, педагогічні працівники, які опанували сучасні цифрові технології та сформувавши «цифрове» мислення, здатні забезпечити високий рівень якості підготовки студентів. Від рівня компетентності педагогів у сфері цифрових технологій залежать ефективність і результативність освітнього процесу та відповідність його сучасним професійним і соціальним вимогам.

У науково-педагогічному дискурсі утвердилася позиція, відповідно до якої якість навчання є визначальним чинником ефективності передфахової вищої освіти. За цих умов професійний саморозвиток викладачів набуває стратегічного значення та потребує системної підтримки протягом усієї педагогічної кар'єри.

У наукових розвідках, які досліджують діяльність закладів фахової передвищої і вищої освіти, указано на необхідність використовувати викладачами цифрові технології у процесі підготовки майбутніх фахівців. Зарубіжні дослідники наголошують на створенні викладачами електронних портфоліо (Nykvist, & Mukherjee, 2016). Ці портфоліо дають змогу систематизувати професійні досягнення викладача та здійснювати самоаналіз для визначення напрямів розвитку компетентностей і компетенцій. Вони також сприяють обміну досвідом і підтримці сталого професійного

саморозвитку через демонстрацію результатів колегам та адміністрації.

До прикладу, усвідомлене використання хмарних технологій у процесі викладання навчальних дисциплін сприяє підвищенню мобільності освітнього процесу та розширенню можливостей його персоналізації. За власними спостереженнями, орієнтація сучасних викладачів і здобувачів освіти на активне використання мобільних пристроїв і цифрових комунікацій зумовлює потребу впровадження електронних засобів навчання, що доступні на різних платформах і пристроях. Так хмарні сервіси забезпечують неперервність навчальної діяльності як у межах аудиторних занять, так і поза ними. У підсумку вони формують цілісне інформаційно-освітнє середовище, що відповідає вимогам сучасної педагогічної практики.

Погоджуємося з результатами дослідження С. Коноваленко (2017) про те, що використання хмарних сервісів в освітній діяльності істотно трансформують підходи до проектування навчальних завдань і систем оцінювання навчальних досягнень. У результаті це сприяє підвищенню якості та об'єктивності сформованих у студентів знань і компетентностей.

Цілковито слушними є висновки Н. Ничкало, Р. Гуревича та І. Візнюк про те, що «постійно з'являються нові цифрові інструменти та платформи, які можна використовувати в освітньому процесі. Важливо досліджувати та адаптувати ці технології, щоб забезпечити ефективне навчання студентів. Упровадження інноваційних методів навчання сприяє підвищенню мотивації студентів, їх залученості до освітнього процесу та покращенню академічної успішності» (Nychkalo, Gurevich, & Vizniuk, 2021: 2). Цифрові технології нині створюють умови для підвищення доступності, гнучкості та персоналізації професійного саморозвитку викладача. Володіння цифровою грамотністю й інструментами цифрової діяльності є визначальним чинником ефективного професійного зростання та конкурентоспроможності сучасного викладача в освітньому цифровому просторі.

Цікавими є висновки дослідження І. Майстрюк та Н. Пономарьової (2022) щодо самоосвітньої діяльності учнів. Дослідниці підкреслюють, що самоосвіта закладає у них підґрунтя здатності до навчання протягом усього життя на основі компетентнісного підходу. Ураховуючи результати дослідження, можна стверджувати, що в контексті використання цифрових технологій самоосвітня компетентність викладача постає як інтегрована особистісно-професійна характеристика, що поєднує знання, уміння та навички ефективної цифрової самоосвіти. Цифрові інструменти підтримують неперервне навчання, посилюють мотивацію до професійного саморозвитку та розширюють можливості індивідуального освітнього

вибору. Водночас вони сприяють формуванню навичок самоконтролю, рефлексії й об'єктивної самооцінки результатів власної навчальної діяльності.

О. Саган та В. Блах (2025) описують технології штучного інтелекту як метазасоби оптимізації методичної діяльності, що зменшують витрати часу на рутинні операції та надають викладачеві можливість зосередитися на творчому проєктуванні освітнього процесу й педагогічній взаємодії зі здобувачами освіти. Дослідниці доводять, що дидактичні можливості штучного інтелекту порівняно з традиційними засобами дають змогу персоналізувати навчання.

У підсумку використання цифрових технологій створює додаткові можливості для неперервного оновлення фахових компетентностей, доступу до актуальних науково-методичних ресурсів і опанування інноваційних дидактичних підходів. Цифрові освітні платформи, онлайн-курси та професійні спільноти сприяють індивідуалізації траєкторій професійного зростання викладачів і підвищенню рефлексивності їхньої діяльності. У цьому контексті підвищення кваліфікації на основі цифрових інструментів постає не епізодичною формою навчання, а цілісним процесом професійного самовдосконалення.

У контексті професійного саморозвитку викладача закладу фахової передвищої освіти добір цифрових комунікаційних інструментів має здійснюватися з урахуванням конкретних освітніх цілей і завдань. Найефективнішим підходом для поліпшення професійного саморозвитку викладачів є інтеграція існуючих методів у нову, альтернативну модель, яка здатна підсилити або замінити традиційні системи підвищення кваліфікації.

Особливу перспективу, з нашої точки зору, представляють авторські онлайн-спільноти, що функціонують на основі сучасних соціальних платформ та цифрових комунікаційних засобів включно з Twitter, Facebook, блогами та телеконференціями. Такі спільноти створюють середовище неперервної професійної підтримки і організаційного супроводу, стимулюють колективне навчання та обмін практичним досвідом, формуючи стійку професійну мережу викладачів. Власні спостереження, аналіз наукових розвідок переконують, що для функціонування онлайн-спільнот основними засобами взаємодії залишаються синхронні та асинхронні інструменти, серед яких – чати, відеоресурси, дискусійні форуми, цифрові бібліотеки, віртуальні лабораторії та платформи для відеоконференцій. Завдяки поєднанню можливостей об'єктивного оцінювання результатів викладацької діяльності та надання підтримки викладацько-науковою спільнотою онлайн-спільноти виступають інноваційним і високоефективним інструментом підвищення

компетентності викладачів закладів фахової передвищої освіти.

Також у ході огляду наукових джерел установлено, що нині пріоритетного значення набуває розвиток цифрової грамотності викладачів як базової умови їхньої ефективної педагогічної діяльності в сучасному інформаційному просторі. Важливим аспектом є формування здатності до оцифрування навчально-методичних матеріалів, їх цілеспрямованого використання в освітній практиці. Окремої уваги потребує розвиток умінь із проєктування електронних підручників з елементами інтерактивних технологій та програмованого навчання, а також створення масових відкритих онлайн-курсів. Упровадження цифрових технологій забезпечує можливість організації освітнього процесу в онлайн та змішаному форматах і передбачає вдосконалення навичок ефективної педагогічної комунікації (Потапчук, Пукас, & Серман, 2022).

Аналіз висновків наукової розвідки А. Павленко (2021) щодо сучасної культурологічної парадигми освіти дав змогу констатувати, що наукові знання інтегруються в освітній зміст за їх практичного застосування у соціально-економічному середовищі та подальшої педагогічної інтерпретації. Цей процес має відстрочений характер і зумовлює поступове включення нових знань до програм професійного саморозвитку сучасного викладача. Автор довів, що здійснений теоретичний аналіз генези технологічних укладів в економіці від етапу механізації праці до сучасного цифрового устрою демонструє закономірний зв'язок між інформаційно-технологічним розвитком і трансформацією змісту освіти.

Відзначимо, що особливо виразно цей зв'язок простежується у зміні змісту професійного розвитку і саморозвитку викладачів. Отримані результати створюють підґрунтя для науково обґрунтованого прогнозування тенденцій у викладанні навчальних дисциплін в умовах цифрового суспільства.

У дискусійному полі професійного саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти постає питання етичних і правових ризиків використання цифрових технологій, зокрема щодо захисту персональних даних, інтелектуальної власності та відповідального застосування отриманих результатів. Це актуалізує потребу в узгоджених інституційних підходах до політик доступу, забезпечення інформованої згоди та прозорості цифрових рішень. Водночас предметом наукової дискусії залишається проблема цифрової нерівності: неоднаковий доступ до технічних засобів і стабільного Інтернет-з'єднання в умовах воєнного стану в країні може поглиблювати освітній дисбаланс за умови обов'язковості застосування можливостей

цифрових технологій у професійній діяльності викладачів.

Висновки. Проведений аналіз засвідчує, що цифрові технології є одним із ключових чинників професійного саморозвитку викладачів закладів фахової передвищої освіти, оскільки забезпечують доступ до актуальних освітніх ресурсів і сприяють формуванню індивідуалізованих та гнучких траєкторій професійного зростання. Використання цифрових інструментів сприяє розвитку цифрової грамотності викладача як інтегрованої професійної якості, що поєднує здатність до самоосвіти, рефлексії та ефективної педагогічної комунікації. Установлено, що цифрові освітні платформи, хмарні сервіси, електронні портфоліо та професійні онлайн-спільноти трансформують підходи до оновлення підвищення кваліфікації, переводячи його від епізодичних форм навчання до неперервного процесу професійного вдосконалення. Розвиток цифрової компетентності викладачів виступає необхідною умовою забезпечення якості фахової передвищої освіти та її відповідності сучасним соціально-економічним викликам, що актуалізує подальші дослідження моделей цифрового професійного саморозвитку викладачів.

Перспективним напрямом подальших наукових досліджень постає вивчення ефективності моделей використання різних видів цифрових технологій у професійному саморозвитку викладачів фахової передвищої освіти та тенденцій удосконалення їхнього професійного саморозвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коноваленко С. М. Хмарні сервіси в освітньому процесі студентів технологічних коледжів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Вип. 58. № 2. С. 88–97. <https://doi.org/10.33407/itlt.v58i2.1509>
2. Павленко А. І. Знання про нанонауку про наносвіт та нанотехнології у змісті STEM-освіти. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. 2021. № 1(4). <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2021-4-2>
3. Потапчук Т., Пукас І., Серман Т. Цифрові технології у професійно-педагогічному розвитку педагога. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2022. Т. 1. № 1(103). С. 187–198. <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2022-103-1-187-198>
4. Саган О. В., Блах В. С. Штучний інтелект як структурний складник методичної системи викладання освітньої компоненти у вищій освіті. *Педагогічні науки*. 2025. Вип. 112. С. 20–25. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2025-112-3>
5. Самко А. Можливості застосування цифрових технологій у процесі самоосвітньої діяльності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2023. Вип. 24(2). С. 131–142. [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.131-142](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.131-142)

6. Умрик, М. А., Морзе, Н. В., Смирнова-Трибульська, Є. М. Розвиток компетентностей освітян у галузі використання штучного інтелекту в цифровому суспільстві. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2025. № 18. С. 159–173. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2025.1813>

7. Creswell, J. W. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). SAGE Publications. https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_609332/objava_105202/fajlovi/Creswell.pdf

8. Klemse N. L. The Role of Digital Technology in Teacher Professional Development: Research Article. *Journal of Psychological Science and Research*. 2024. Vol. 4. Is. 4. P. 1–6. <https://doi.org/10.53902/JPSR.2024.04.000574>

9. Nychkalo N., Gurevich R., Vizniuk I. Innovative methods for training postgraduate students in the context of digital transformation of education. *Information Technologies and Learning Tools*. 2025. Vol. 109. № 5. P. 1–15. <https://doi.org/10.33407/itlt.v109i5.6281>

10. Nychkalo N. G., Muranova N. P., Voliarska O. S., Kudina V. V. Professional development of academic staff by means of information and communication technologies: the ukrainian experince. *Information Technologies and Learning Tools*. 2022. Vol. 90. № 4. P. 162–172. <https://doi.org/10.33407/itlt.v90i4.4882>

11. Nykvist S., Mukherjee M. Who am I? Developing Pre-service Teacher Identity in a Digital World. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2016. Vol. 217. Pp. 851–857. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.02.012>

12. Maistriuk I., Ponomarova N. Concept Content and Structure of Self-Educational Competence of School Students in the Modern Educational Space. *Educational Challenges*. 2022. Vol. 27. № 2. P. 122–137. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2022.27.2.09>

REFERENCES:

1. Konovalenko, S. M. (2017). Khmarni servisy v osvithomu protsesi studentiv tekhnolohichnykh koledzhiv [Cloud services in the educational process of technological colleges' students]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 58 (2), 88–97. <https://doi.org/10.33407/itlt.v58i2.1509> [in Ukrainian].
2. Pavlenko, A. I. (2021). Znannia pro nanonauku pro nanosvit ta nanotekhnolohii u zmisti STEM-osvity [Knowledge of nanoscience about nanoworld and nanotechnologies in the content of stem-education]. *Naukovyi zhurnal Khortytskoi natsionalnoi akademii*, 1 (4). <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2021-4-2> [in Ukrainian].
3. Potapchuk, T., Pukas, I., Serman, T. (2022). Tsyfrovi tekhnolohii u profesiino-pedahohichnomu rozvytku pedahoha [Digital technology in professional and pedagogical development of a teacher]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka: zbirnyk naukovykh prats*, 1 (103), 187–198. <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2022-103-1-187-198> [in Ukrainian].
4. Sahan, O. V., & Blakh, V. C. (2025). Shtuchnyi intelekt yak strukturna skladova metodychnoi systemy vykladannia osvithoi komponenty u vyshchii osviti. [Artificial

intelligence as a structural component of the methodological system for teaching an educational component in higher education]. *Pedahohichni nauky*, 112, 20–25. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2025-112-3> [in Ukrainian].

5. Samko, A. (2023). *Mozhlyvosti zastosuvannya tsyfrovyykh tekhnolohii u protsesi samoosvitnoi diialnosti naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv zakladiv vyshchoi osvity* [Possibilities of digital technologies application in the process of self-education activities of scientific and pedagogical workers in higher education institutions]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*, 24(2), 131–142. [https://doi.org/10.35387/od.2\(24\).2023.131-142](https://doi.org/10.35387/od.2(24).2023.131-142) [in Ukrainian].

6. Umryk, M. A., Morze, N. V., & Smyrnova-Trybulska, Ye. M. (2025). *Rozvytok kompetentnosti osvitan u haluzi vykorystannia shtuchnoho intelektu v tsyfrovomu suspilstvi* [Development of artificial intelligence competences for educators in the digital society]. *Elektronne naukove fakhove vydannia «Vidkryte osvitchenie e-seredovyshe suchasnoho universytetu»*, 18, 159–173. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2025.1813> [in Ukrainian].

7. Creswell, J. W. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_609332/objava_105202/fajlovi/Creswell.pdf

8. Klemse, N. L. (2024). *The Role of Digital Technology in Teacher Professional Development: Research Article*. *Journal of Psychological Science and Research*, 4 (4), 1–6. <https://doi.org/10.53902/JPSSR.2024.04.000574>

9. Nychkalo, N., Gurevich, R., & Vizniuk, I. (2025). *Innovative methods for training postgraduate students in the context of digital transformation of education*. *Information Technologies and Learning Tools*, 109 (5), 1–15. <https://doi.org/10.33407/itlt.v109i5.6281>

10. Nychkalo, N. G., Muranova, N. P., Voliarska, O. S., & Kudina, V. V. (2022). *Professional development of academic staff by means of information and communication technologies: the ukrainian experince*. *Information Technologies and Learning Tools*, 90 (4), 162–172. <https://doi.org/10.33407/itlt.v90i4.4882>

11. Nykvist, S., & Mukherjee, M. (2016). *Who am I? Developing Pre-service Teacher Identity in a Digital World*. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 217, 851–857. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.02.012>

12. Maistriuk, I., & Ponomarova, N. (2022). *Concept Content and Structure of Self-Educational Competence of School Students in the Modern Educational Space*. *Educational Challenges*, 27 (2), 122–137. <https://doi.org/10.34142/2709-7986.2022.27.2.09>

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Дата першого надходження статті до видання: 13.04.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.05.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026